

Î N C H E I E R E

02 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Maria Ghervas

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către Bogdanov Ina și Bogdanov Oleksandr,

în pricina civilă la cerea de chemare în judecată a lui Bogdanov Oleksandr împotriva Inei Bogdanov, intervenient accesoriu Tanasî Lidia cu privire la anularea în parte a contractului de investiție, recunoașterea bunului ca proprietate comună în devălmășie, partajarea averii comune, compensarea cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională înaintată de Bogdanov Ina împotriva lui Bogdanov Oleksandr cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate personală asupra bunului imobil,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2015, prin care au fost admise apelurile declarate de către Bogdanov Oleksandr și Bogdanov Ina, casată hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 13 februarie 2015 și emisă o nouă hotărîre prin care acțiunea inițială înaintată de Bogdanov Oleksandr a fost admisă parțial, în rest pretențiile înaintate de Bogdanov Oleksandr și cererea reconvențională înaintată de Bogdanov Ina au fost respinse,

c o n s t a t ă :

La 25 martie 2013, Bogdanov Oleksandr, reprezentat de avocatul Berezovschi Adrian a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inei Bogdanov cu privire la anularea în parte a contractului de investiție, recunoașterea bunului ca proprietate comună în devălmășie, partajarea averii comune, compensarea cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională înaintată de Ina Bogdanov împotriva lui Bogdanov Oleksandr cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate exclusiv asupra bunului imobilul.

În motivarea acțiunii a indicat că la 14 august 1999, a încheiat căsătoria cu Tanasî Ina, din care la data de 10 ianuarie 2000, s-a născut fiica Bogdanov Lia.

Susține că în legătură cu situația financiară precară, în anul 2007, a plecat la muncă în Israel pentru a acumula bani în scopul procurării unui apartament în vederea îmbunătățirii situației locative pentru familia sa, împreună cu soția au decis să procure în ipotecă un apartament cu două odăi din str. Alba Iulia 85/3, apartamentul nr. 27, fiind încheiat contractul nr. 48 din 24 aprilie 2007 cu privire la investiții private în construcția blocului locativ.

Menționează că contractul în cauză a fost încheiat pe numele Lidiei Tanasî, mama pîrîtei Bogdanova Ina. Conform pct. 2.1.2 al contractului de investiții nr. 48 din 24 aprilie 2007, costul final al imobilului constituia suma 36360 euro, care a fost

achitată din sursele financiare comune ale soților Bogdanov, iar suma expediată de reclamant de peste hotare este mai mare decât cea nominalizată și aproximativ constituie 42000 euro.

Afirmă că prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 16 ianuarie 2012, căsătoria între el și Bogdanov Ina a fost desfăcută, domiciliul copilului minor, Lia Bogdanov fiind stabilit cu mama copilului. Despre hotărîrea de divorț a aflat abia în luna decembrie 2012 și îndată a revenit în Republica Moldova pentru a clarifica personal care este situația reală în familia sa. Astfel încît, la data de 25 ianuarie 2013 a luat cunoștință cu hotărîrea privind desfacerea căsătoriei.

Indică că pîrîta i-a comunicat că dînsul nu dispune de cotă-parte din apartamentul nr. 27 din mun. Chișinău, str. Alba Iulia, 85/3.

Consideră reclamantul că apartamentul menționat reprezintă un bun procurat din sursele financiare ale ambilor soți și urmează a fi considerat ca bun proprietate comună în devălmășie, iar scopul pîrîtei de a se îmbogăți fără justă cauză rezultă din faptul perfectării contractului de investiții nr. 48 din 24 aprilie 2007 pe numele Lidiei Tanasî, care este mama pîrîtei Bogdanov Ina. Astfel, pîrîta a urmărit scopul de a tăinui faptul că apartamentul sus menționat a fost procurat din banii cîștigați de el în perioada cînd lucra în Israel.

Solicită anularea în preambulul contractului nr. 48 din 24 aprilie 2007 denumirea investitorului Tanasî Lidia, recunoașterea în calitate de investitor Bogdanov Ina, recunoașterea bunului imobil situat în mun. Chișinău, str. Alba Iulia 85/3, apartamentul nr. 27, cu nr. cadastral 0100510.145.01.027, ce aparține cu titlu de proprietate privată pîrîtei, ca bun proprietate comună în devălmășie, partajarea acestui bun prin atribuirea către Bogdanov Oleksandr și Bogdanov Ina a cîte $\frac{1}{2}$ cotă-parte din bunul imobilul, cît și încasarea de la pîrîta a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 19 septembrie 2013, a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Tanasî Lidia (f. d. 130-131, Vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 19 noiembrie 2013, a fost respins ca neîntemeiat demersul reprezentantului reclamantului, Berezovschi Adrian cu privire la numirea unei expertize judiciare la Centrul Național de Expertize Judiciare (f. d. 127-128, Vol. I).

La 27 noiembrie 2013, Bogdanov Oleksandr a înaintat cererea de modificare a cerințelor în care a invocat că, prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 16 ianuarie 2012, a fost desfăcută căsătoria între Bogdanov Oleksandr și Bogdanov Ina, domiciliul copilului minor Bogdanov Lia fiind stabilit cu pîrîta. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2013, hotărîrea respectivă a fost casată, cauza fiind restituită spre rejudecare. Potrivit înștiințării executorului judecătoresc Roman Talmaci nr. 003-522/13 din 09 aprilie 2013, Bogdanov Ina dispune în proprietate de autovehiculul Chrysler Voyager cu n/î TL AF 992, Toyota Rav-4 cu n/î C PI 771, fiind și fondator la compania „Optimustir” SRL (f. d. 141-142, Vol. I).

Solicită reclamantul partajarea bunului imobil localizat în mun. Chișinău, str. Alba Iulia nr. 85/3, ap. 27 cu numărul cadastral 0100510.145.01.027, ca bun în devălmășie în părți egale, partajarea bunurilor mobile în egale părți Chrysler Voyager cu n/î TL AF 992 și Toyota Rav-4 cu n/î C PI 771, încasarea din contul Inei Bogdanov în beneficiul lui Bogdanov Oleksandr a cheltuielilor de judecată.

La 07 iulie 2014, pe parcursul examinării pricinii, pîrîta Bogdanov Ina, a înaintat acțiunea reconvențională împotriva lui Bogdanov Oleksandr, solicitînd recunoașterea

dreptului de proprietate personală asupra apartamentului nr. 27, din str. Alba Iulia 85/3, mun. Chișinău (f. d. 156-158, Vol. I).

În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că la 14 august 1999, a înregistrat căsătoria cu Bogdanov Oleksandr, înscrisă în registru cu nr. 28. Din căsătorie, la 10 ianuarie 2000, s-a născut copilul minor Bogdanov Lia. În anul 2006, în legătură cu faptul că familia Bogdanov se afla într-o situația financiară precară, Bogdanov Oleksandr a plecat la muncă în Israel.

Menționează că în perioada noiembrie 2006-decembrie 2011, împreună cu familia au locuit în apartamentul nr. 51 din str. M. Dragan, 6, mun. Chișinău, achitînd lunar plata de locațiune în suma de 300 dolari SUA, în total achitînd în perioada respectivă pentru 51 luni-15300 dolari SUA.

Indică că serviciile comunale pe timp de vară constituiau 500-600 lei lunar, iar în perioada de încălzire, 2500-2800 lei, deoarece apartamentul dispunea de încălzire autonomă, lunar se cheltuia pentru întreținerea apartamentului 1700 lei. Pe întreaga perioadă s-a achitat suma de 86700 lei, adică 6700 dolari SUA.

Susține că primii 4 ani de școală copilul a frecventat cursuri suplimentare de studierea a limbii engleze la centrul de instruire „Linguata” unde se achita cîte 50 de euro lunar, cursurile durînd cîte nouă luni în fiecare an pe parcursul a patru ani, ceea ce constituie 1800 euro, echivalentul a 2340 dolari SUA. La școală a achitat și achită în continuare fondul școlii a cîte 600 lei anual și fondul clasei a cîte 50 lei lunar, pe perioada 2006-2011, astfel au fost cheltuiți 700 dolari SUA.

Mai menționează că copilul a frecventat cursuri de dans la ansamblul „Codreanca” unde se cheltuiau 400 lei lunar. De asemenea împreună cu copilul minor au mers pe parcursul anilor 2006-2011 la odihnă, și anume: în 2008 la Zatoca - cheltuielile fiind de 800 dolari SUA; în 2009 la Feodosia - cheltuieli fiind de 1000 dolari SUA; în 2010 în Crimeea - cheltuieli 1500 dolari SUA; în 2011 în Turcia - cheltuieli 1800 dolari SUA, toate aceste cheltuieli sunt indicate fără a ține cont de costurile de întreținere a unui copil, care este o adolescentă și întotdeauna tinde să aibă o viață decentă și demnă.

Afirmă că la 08 august 2011, s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de desfacere a căsătoriei, cererea fiind admisă prin hotărîrea din 16 ianuarie 2012.

Insistă că din anul 2004, mama ei, Tanasî Lidia este plecată la muncă peste hotarele țării în Israel, iar în anul 2007, revenind în țară, a încheiat contractul nr. 48 cu privire la investițiile private la construcția blocului locativ din str. Alba Iulia.

Susține că achitățile pentru bunul în cauză au fost efectuate prin intermediul ei, iar o parte din bani au fost trimiși de Tanasî Lidia prin intermediul transferurilor bănești, dar cea mai mare parte a banilor a fost introdusă în țară la 19 aprilie 2012, și anume suma de 37 000 euro, prin Aeroportul Internațional Chișinău. O parte din bani, și anume suma de 42500 euro, au fost împrumutați de dînsa, în interesul mamei sale, de la cetățeanul Federației Ruse, Volinov Denis, pentru a achita ratele pentru apartament, iar la 09 mai 2012, Tanasî Lidia a restituit integral această datorie.

La fel, invocă că cunoscînd despre faptul, că a divorțat, mama sa, Lidia Tanasî, a solicitat companiei de construcții „Gonvaro Con” ca apartamentul în care Lidia Tanasî a investit mijloace bănești să fie transmis cu drept de proprietate fiicei sale, Bogdanov Ina. Astfel, la 24 februarie 2012, a primit certificatul nr. 85 care îi permitea să înregistreze dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. 27 din str. Alba Iulia 85/3, mun. Chișinău.

Astfel susține că costul bunului imobil a fost achitat integral de Tanasî Lidia, iar apartamentul l-a primit în proprietate după desfacerea căsătoriei cu Bogdanov Oleksandr.

În același timp afirmă că autoturismul de model Toyota RAV 4 a fost procurat după 16 februarie 2012 și constituie proprietatea personală, iar începînd cu anul 2012 nu a primit careva surse bănești de la fostul soț, motiv din care pentru a întreține familia a fost înstrăinat și autoturismul Chrysler Voyager.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 17 iulie 2014, a fost primită spre examinare acțiunea reconvențională (f. d. 176-177, Vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 11 decembrie 2014, procesul a fost reluat în baza art. 235 alin. (2) CPC (f. d. 190-192, Vol. I).

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 13 februarie 2015, cererea de chemare în judecată depusă de Bogdanov Oleksandr împotriva Inei Bogdanov privind anularea în parte a contractului de investiție, recunoașterea bunului imobil ca bun în devălmășie, partajarea averii, încasarea cheltuielilor de judecată a fost admisă parțial, fiind dispusă declararea nulă în parte a contractului de investiție nr. 48 din 24 aprilie 2007 încheiat între „Gonvaro-Con” SRL și Tanasî Lidia în privința apartamentului nr. 27 situat în mun. Chișinău str. Alba Iulia 85/3, și anume, în partea ce ține de investitor - Tanasî Lidia, cu recunoașterea în calitate de investitor a Inei Bogdanova, recunoașterea bunului imobil situat mun. Chișinău, str. Alba Iulia 85/3 apartamentul nr. 27, cu nr. cadastral 0100510.145.01.027 bun imobil în devălmășie a lui Bogdanov Oleksandr și Bogdanov Ina, dobîndit în timpul căsătoriei, s-a partajat bunul imobil respectiv cu atribuirea lui Bogdanov Oleksandr și Bogdanov Inei a cîte 1/2 cote-părți ideale fiecăruia cu înregistrarea rectificărilor respective în Registrul bunurilor imobile de către OCT mun. Chișinău. În rest, pretențiile lui Bogdanov Oleksandr au fost respinse ca neîntemeiate.

Cererea reconvențională înaintată de Bogdanov Ina împotriva lui Bogdanov Oleksandr privind recunoașterea dreptului de proprietate personală asupra imobilului situat mun. Chișinău, str. Alba Iulia 85/3, ap. 27, a fost respinsă ca neîntemeiată (f. d. 225-233, Vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2015, au fost admise apelurile declarate de Bogdanov Oleksandr și Bogdanov Ina, casată hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 13 februarie 2015 și emisă o nouă hotărîre prin care acțiunea inițială înaintată de Bogdanov Oleksandr a fost admisă parțial. S-a recunoscut ca proprietatea comună în devălmășie automobilele de model „Chrysler Voyager”, cu numărul de înmatriculare TL AF 992 și de model „Toyota RAV 4” cu numărul de înmatriculare C PI 771, și s-au partajat aceste bunuri în cote-părți ideale egale între foștii soți Bogdanov, prin atribuirea către fiecare coproprietar a 1/2 cotă-parte din valorarea acestor bunuri, ceea ce în valoare bănească constituie suma de 6225 euro pentru fiecare coproprietar. S-a încasat de la Bogdanov Ina în beneficiul lui Bogdanov Oleksandr suma de 6225 euro - contravaloarea cotei-părții care îi revine ultimului în bunurile mobile litigioase. În rest pretențiile înaintate de Bogdanov Oleksandr cît și cererea reconvențională înaintată de Bogdanov Ina au fost respinse ca neîntemeiate. S-a încasat de la Bogdanov Ina în beneficiul lui Bogdanov Oleksandr suma de 7189,90 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, dintre care 4108,50 lei, pentru judecarea cauzei în prima instanță și 3081,40 lei, pentru examinarea cauzei în instanța de apel (f. d. 48-55, Vol. II).

În motivarea deciziei instanța de apel a invocat prevederile art. 371 Cod civil, art. 19 alin. (1) și art. 26 alin. (1) din Codul familiei, care reglementează proprietatea

comună în devălmășie a soților, noțiunea regimului legal al bunurilor soților și determinarea cotelor-părți în proprietatea în devălmășie a soților, care indică că bunurile dobândite de soți în timpul căsătoriei sînt proprietatea lor comună în devălmășie dacă, în conformitate cu legea sau contractul încheiat între ei, nu este stabilit un alt regim juridic pentru aceste bunuri. Orice bun dobîndit de soți în timpul căsătoriei se prezumă proprietate comună în devălmășie pînă la proba contrară. La împărțirea proprietății în devălmășie a soților și determinarea cotelor-părți din aceasta, părțile soților sînt considerate egale dacă contractul matrimonial nu prevede altfel.

Cu referire la normele citate și în coraport cu materialele pricinii, instanța de apel a reținut că apartamentul în litigiu nu a fost procurat din mijloace comune a foștilor soți și nu constituie proprietatea comună a acestora, concomitent instanța a constatat că bunurile mobile - autoturismele constituie proprietatea comună în devălmășie, fiind dispusă partajarea acestora.

La 18 decembrie 2015, Bogdanov Ina a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea partajării autoturismului de model „Toyota RAV 4” cu numărul de înmatriculare C PI 771 cu respingerea pretențiilor în această parte.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, invocînd că autoturismul de model Toyota Rav 4 a fost procurat după data de 16 februarie 2012, astfel fiind bun personal al ei, iar din anul 2012 nu a primit careva surse bănești de la fost soț, motiv din care pentru a putea întreține familia a fost înstrăinat și autoturismul Chrysler Voyager.

Invocă că prima instanță și-a depășit atribuțiile expunîndu-se concomitent asupra pretențiilor din cererea de chemare în judecată și asupra pretențiilor din cererea de modificare a cererii de chemare în judecată, înaintate de Bogdanov Oleksandr.

La 06 ianuarie 2016, Bogdanov Oleksandr, reprezentat de avocatul Berezovschi Adrian a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, modificarea hotărîrii primei instanțe sau emiterea unei noi decizii cu privire la admiterea acțiunii inițiale integral.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerînd că au fost încălcate normele de drept material și anume instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, care se manifestă prin faptul ignorării prevederilor art. 19 și art. 20 din Codul familiei, ce stabilesc regimul bunurilor în devălmășie, iar interpretarea eronată a legii pornește odată cu neaplicarea acesteia precum și ignorarea circumstanțelor și a probelor ce dovedesc ca bunurile au un regim de proprietate comună în devălmășie, la fel insistă că au fost interpretate eronat prevederile art. 22 din Codul familiei.

Menționează că instanța de apel și-a depășit limitele examinării apelului prin aprecierea costului automobilelor și acordarea sumelor bănești fiecărui soț.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei instanței de apel din 20 octombrie 2015 a fost expediată în adresa participanților la proces, inclusiv recurenților Bogdanov Ina și Bogdanov Oleksandr, la data de 21 octombrie 2015, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire nr. 9908 (f. d. 56, Vol. II), însă, probe care ar confirma și recepționarea acestora de către destinatari la materialele cauzei lipsesc.

Din aceste considerente, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile, la 18 decembrie 2015 și respectiv la 06 ianuarie 2016, în termen.

Examinînd temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către Bogdanov Ina și Bogdanov Oleksandr sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Bogdanov Ina și Bogdanov Oleksandr nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurenții nu au invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe cînd în recursurile declarate de către Bogdanov Ina și Bogdanov Oleksandr asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Bogdanov Ina și Bogdanov Oleksandr ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursurile declarate de către Bogdanov Ina și Bogdanov Oleksandr se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas